

Palestinští uprchlíci

Natálie Macošková
natalie.macoskova@amo.cz

#SUMMIT26

1 JAK ČÍST BACKGROUND?

Background report (BGR) slouží k představení tématu lidskoprávní situace palestinských uprchlíků, což je první bod jednání na programu Čtvrtého výboru Valného shromáždění OSN, Zvláštního výboru pro politické otázky a otázky dekolonizace – SPECPOL – na Pražském studentském summitu. Background umožní čtenáři se lépe orientovat v problematice tohoto bodu agendy. Je klíčové si jej přečíst a snažit se porozumět jeho obsahu. Pro potřeby vytvoření stanovisek jednotlivých států a pro přípravu na samotné jednání obsahuje background užitečné informace. Od delegáta se jako jeho nejdůležitější výstup očekává samostatná příprava ve formě stanoviska jeho státu k dané problematice. Pro jeho napsání se lze inspirovat sekcemi „Otázky pro jednání“ a „Doporučené a rozšiřující zdroje“, které se nachází na konci každého BGR.

2 ÚVOD

Izraelsko-palestinský konflikt dlouhodobě přispívá k destabilizaci na Blízkém východě, který je mimoto zmítaný vlnami nepokojů, válek a terorismu.¹ Konflikt ovlivňuje zahraničně politickou agendu celé řady globálních hráčů, kteří se zde snaží prosazovat své zájmy – například USA se staly mediatorem diplomatických vztahů mezi SAE a Izraelem.² Poměrně velká skupina palestinců, okolo 1,5 milionu lidí, kteří se nacházejí v uprchlických táborech,³ stále věří ve své právo na návrat, jež jim bylo deklarováno roku 1948 rezolucí č. 194 a později i v roce 1966.⁴ Podle Všeobecné deklarace lidských práv jejich nárok potvrzuje i článek 13 odstavec 2; „Každý má právo opustit kteroukoli zemi, i svou vlastní, a vrátit se do své země.“⁵

Předtím, než dojde k pokroku v politickém řešení tohoto problému, je třeba zdůraznit, že miliony lidí se stále nachází v 58 oficiálních uprchlických táborech. Tyto tábory jsou situovány v Libanonu, Jordánsku, Sýrii, Gaze, Západním břehu a Východním Jeruzalémě. Jako *uprchlický tábor* se definuje území, které hostitelská vláda zpřístupnila úřadu UNRWA k ubytování palestinských uprchlíků. Oblasti, které nejsou takto označeny, nemohou být uznány jako uprchlické tábory pro Palestince.⁶

Obyvatelé těchto táborů se musí výhradně spoléhat pouze na pomoc OSN, která však nedisponuje dostatkem finančních prostředků. Naopak od roku 2018 úřad UNRWA prochází finanční krizí a jeho rozpočet je v deficitním stavu.⁷ Uprchlické tábory jsou tak velmi chudými oblastmi, kde mnohdy chybí nebo jsou zcela nedostatečné základní služby, je zde nízká úroveň vzdělávání, a tudíž i celková životní úroveň je velmi nízká.⁸ Skutečnost, že palestiniští uprchlíci jsou jedinou skupinou, pro kterou byla zřízena samostatná agentura OSN, UNRWA, jen potvrzuje, jaký zásadní dopad tato problematika pro region a celý svět má. Zároveň tento fakt poukazuje na to, jak moc jsou státy ochotny řešit otázku palestinských uprchlíků.

Problematika palestinských uprchlíků a jejich práv je jedním z okruhů, jež dlouhodobě spadá pod agendu výboru SPECPOL, který pro tyto účely zřídil i speciální komisi, Special Committee to Investigate Israeli Practices Affecting the Human Rights of Palestinian People⁹, která dohlíží na dodržování lidských práv uprchlíků a pravidelně vydává reporty o celé situaci.

3 HISTORICKÝ KONTEXT IZRAELSKO-PALESTINSKÉHO KONFLIKTU

Palestinský exodus započal v roce 1948, kdy probíhala první arabsko-izraelská válka. Důvody, kvůli kterým Palestinci chtěli či museli opustit své domovy, byly jednak izraelský vojenský postup, ničení arabských vesnic, psychologické válčení a obavy z dalšího masakru sionistickými milicemi po masakru Deir Yassin, který způsobilo paniku mezi Palestinci, kolaps palestinského vedení a arabských evakuačních příkazů.¹⁰⁻¹¹ Palestinci věřili, že po skončení války se budou moci vrátit do svých domovů. Arabské státy však odmítly Palestince přijmout jako své plnohodnotné občany a místo toho je umístily do uprchlických táborů, ve kterých žijí dodnes. Výjimkou je Jordánsko, kde se Palestinci těší jak sociální, tak ekonomické inkluze. Tací, kteří stihli emigrovat do Jordánska před šestidenní válkou, měli nárok získat jordánské občanství.¹²

3.1 Šestidenní válka

V květnu roku 1967 došlo k obsazení Tiranské nížiny egyptským loďstvem, čímž Egyptané zablokovali jediný izraelský přístav. Mimoto byly pozorovatelské jednotky OSN

vypovězeny ze Sinaje tehdejším egyptským prezidentem Gamálem Násirem. Odpověď ze strany Izraele na sebe nenechala dlouho čekat a 5. června 1967 došlo k ozbrojenému konfliktu, tzv. *šestidenní válce*. V reakci na předešlé události Izrael zaútočil na letectvo sousedních států jako je Egypt, Sýrie, Jordánsko a také nedaleký Irák. Tehdy se izraelským jednotkám povedlo dobýt Západní břeh i východní Jeruzalém patřící Jordánsku, pásmo Gazy a Sinajský poloostrov, náležející pod správu Egypta, a Golanské výšiny, spadající pod Sýrii.¹³ Na okupovaném Západním břehu a pásmu Gazy se nacházeli Palestinci, kteří se dostali pod izraelskou vojenskou správu. Vzhledem k těmto událostem vypukla další uprchlická vlna.

3.2 Jomkipurská válka

V roce 1973 zaútočil Egypt, jenž nebyl smířený se ztrátou Sinajského poloostrova, společně se Sýrií a za podpory dalších arabských států na Izrael. Tento konflikt zvaný Jomkipurská válka neměl dlouhého trvání, avšak násilnosti, které se během něj odehrály, vyvolaly další vlnu arabských uprchlíků.¹⁴

3.3 První Intifáda

V 80. letech došlo k dalšímu nárůstu napětí, které vyvrcholilo v prosinci 1987, tedy dvacet let po začátku okupace Golanských výšin, Západního břehu a pásma Gazy. V tomto roce se rozhodli Palestinci k povstání, tzv. první intifádě, která požadovala odchod Izraelců z okupovaných území. Tato intifáda trvala téměř šest let. Intifáda vypukla v pásmu Gazy poté, co byli čtyři Palestinci usmrceni přejetím izraelským Jeepem v uprchlickém táboře. Poslední kapkou bylo zabití sedmnáctiletého mladíka izraelskými vojáky. Intifáda se brzy rozšířila na Západní břeh. Povstání bylo již od začátku tvrdě potlačováno – izraelské jednotky proti povstalcům používaly slzný plyn, gumové projektily i ostré náboje. Povstalci se však nedali odradit a naopak jich stále přibývalo – do protestů se zapojily i ženy a děti. Izraelské jednotky tak byly nuceny přitvrdit. Došlo k masivnímu zatýkání, demolici domů a Palestincům, kteří odmítali platit daně, byly nemovitosti odebrány.¹⁵ V reakci na tyto události UNRWA zřídila pohotovostní fond, aby měla z čeho dotovat svou pomoc.¹⁶

V září 1993 byla mezi palestinským vůdcem Jásirem Arafatem a izraelským předsedou vlády Jicchakem Rabinem uzavřena tzv. Mírová dohoda z Osla. Palestinci tak poprvé uznali stát Izrael a Izraelci umožnili Palestincům jistou formu autonomie v pásmu Gazy a na Západním břehu Jordánu.¹⁷ Tuto dohodu následovala v roce 1995 přechodná dohoda, jinak také označovaná jako Oslo II, která se týkala navrácení svatých míst Palestincům, stažení Izraelců z oku-

povaných území či zřízení svobodných voleb do palestinské legislativní komise. Podepsání dohod však vyvolalo vlny nepokojů na obou stranách a předseda vlády Jicchak Rabin byl zavražděn. Dohody tak padly.¹⁸

3.4 Druhá intifáda

Druhá intifáda, také nazývána jako *Al-Aksá* byla další významnou událostí dotýkající se palestinských uprchlíků. Frustrace z nekonečných vyjednávání vyvrcholila v roce 2000 poté, co Ariel Šaron, izraelský vůdce strany Likud, navštívil Chrámovou horu. Toto bylo Palestinci vnímáno jako provokace a odstartovalo tzv. druhou intifádu.¹⁹ Druhé povstání trvalo necelých pět let a podobně jako to první si vyžádalo přes 4 000 lidských životů.²⁰ Rada bezpečnosti OSN vydala rezoluci č. 1397, ve které vyžadovala ukončení násilí mezi oběma stranami a potvrzovala svou vizi dvou-státního řešení Izrael-Palestina.²¹ Ze strachu z teroristických útoků začal Izrael v polovině roku 2002 s výstavbou zdi. Na žádost Valného shromáždění OSN provedl Mezinárodní soudní dvůr – soudní orgán OSN, vytvořený roku 1945 na základě Charty OSN, jehož úkolem je řešit spory mezi státy na žádost oprávněných orgánů – posudek, zda je výstavba bariéry legální.²² Mezinárodní soud rozhodl, že je výstavba zdi v rozporu s mezinárodním právem a vyzval Izrael k ukončení stavby. Posudek je však pouze poradním názorem soudu, a tudíž není právně závazný²³ – Izrael za jeho nedodržení a neaktivitu není možné nijak sankcionalizovat.

4 POSTOJ OSN K PALESTINSKÝM UPRCHLÍKŮM

4.1 UNRWA

Roku 1948 byla zřízena agentura The United Nations Relief for Palestine Refugees (UNRPR).²⁴ Mandát této organizace měl vypršet za rok, kdy se počítalo s tím, že otázka palestinských uprchlíků bude dávno vyřešena. Vzhledem k aktuálnosti problému mandát přešel na organizaci úřadu pro palestinské uprchlíky na Blízkém východě (United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East, UNRWA), působícího v Jordánsku, Sýrii, Gaze, Libanonu a na Západním břehu Jordánu, který byl vytvořen následující rok Valným shromážděním OSN. Izrael palestinské právo na návrat, deklarované v rezoluci OSN č. 194 (III) odmítl. Vzhledem k tomu, že rezoluce Valného shromáždění jsou právně nezávazné, nemají tudíž donucovací prostředky pro jejich dodržení. Izrael je známý opakovaným ignorováním a odmítáním těchto rezolucí²⁵. UNRWA měla podobně jako UNRPR sloužit jako dočasný orgán, avšak mandát se pravidelně obnovuje, jelikož tento problém stále přetrvává. Naposled byl mandát rozšířen do roku 2023.²⁶

Původně poskytovala UNRWA pomoc 750 tisícům palestinských uprchlíků v nouzi, kteří v důsledku arabsko-izraelského konfliktu v roce 1948 přišli o domov a životy. UNRWA definuje palestinské uprchlíky jako „osoby, jejichž bydliště byla Palestina mezi obdobími 1. června 1946 a 15. května 1948, a kteří ztratili jak domov, tak prostředky obživy v důsledku konfliktu v roce 1948/1949.“²⁷ Do této kategorie zahrnuje také potomky těchto uprchlíků a nezáleží na tom, zda potomci mají občanství země, kam uprchli, nebo odešli do země mimo působnost UNRWA. Po sérii válečných konfliktů došlo k značnému nárůstu uprchlíků a v dnešní době UNRWA poskytuje základní služby v oblasti školství, zdravotnictví, materiální a sociální pomoci pro více než 5,6 milionů registrovaných palestinských uprchlíků na Blízkém východě.²⁸ Dále má také projekt mikropůjček, který má pomáhat snižovat relativní chudobu.²⁹

Vzhledem k tomu, že je UNRWA organizací humanitárně rozvojovou, pracuje nyní na strategii pro období 2016–2021, která se zaměřuje na pět cílů, a to:

1. Střežení uprchlických práv mezinárodním právem
2. Ochranu zdraví
3. Poskytnutí kvalitního vzdělání
4. Větší možnosti obživy
5. Uspokojení základních lidských potřeb³⁰

4. 2 UNHCR

Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) definuje uprchlíka jako „osobu, která se vzhledem k oprávněným obavám z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo zastávání určitých politických názorů, nachází mimo zemi své státní příslušnosti a není schopen nebo vzhledem k takovéto obavě není ochoten využít ochrany této země“.³¹ UNHCR, narozdíl od UNRWA, která byla zřízena přímo pro potřeby palestinských uprchlíků, poskytuje pomoc všem uprchlíkům. Co se však palestinských uprchlíků týče, poskytuje UNHCR pomoc jen těm, kteří žijí ve státě, kde nepůsobí UNRWA, jako například Egypt nebo Irák. UNHCR je narozdíl od UNRWA organizací čistě humanitární.

4. 3 Rezoluce

4. 3. 1 Rezoluce OSN č. 194

Tato rezoluce vznikla 11. prosince 1948 po válce o nezávislost Izraele. Usnesení podmiňovalo vstup Izraele do OSN tím, že uprchlíkům, kteří se chtějí vrátit do svých domovů a žít v míru se svými sousedy, by mělo být umožněno tak učinit co nejdříve. Těm, kteří se rozhodnou nevrátit, by měla být vyplacena náhrada za ztrátu nebo škodu na majetku.³² Z této rezoluce taktéž vychází ono již zmiňované právo Palestinců na návrat.

4. 3. 2 Rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 242

Rezoluce vznikla bezprostředně po konci šestidenní války v roce 1967. Dokument se ohrazuje vůči Izraeli, nabývání území válkou a upozorňuje na nutnost usilovat o spravedlivý mír, v němž bude moci každý stát v oblasti žít v bezpečí. Rezoluce dále požadovala stažení izraelských ozbrojených sil z území okupovaných v předešlém konfliktu mezi které patří i Golanské výšiny, jež byly nelegitimně okupovány. Dle slov usnesení Rady bezpečnosti se vyžaduje ukončení všech

nároků a ozbrojených akcí, respektování a uznání svrchovanosti, územní celistvosti a politické nezávislosti všech států v této oblasti, práva na život jejich obyvatel uvnitř bezpečných a uznávaných hranic, bez hrozeb a užívání síly.³³

Izrael však na rezoluci reagoval tím, že z důvodu obav o vlastní bezpečnost státu se z území stahovat nebude a pokračoval v budování židovských osad.

4. 3. 3 Rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 338

Rezoluce Rady bezpečnosti byla přijata ke konci Jomkipurské války roku 1973. Ve svém znění vyzývala rezoluce obě válčící strany k ukončení bojů a násilností do 12 hodin od přijetí. Dále apelovala na aktéry, aby začaly dodržovat předešlou rezoluci č. 242 a to ve všech jejích bodech. V neposlední řadě nabádala k mírovému jednání mezi zainteresovanými stranami.³⁴

4. 3. 4 Rezoluce Rady bezpečnosti č. 1397

Rezoluce Rady bezpečnosti č.1397, vydána roku 2002, požadovala ukončení násilí mezi Izraelem a Palestinou, které probíhalo od roku 2000, tudíž během druhé intifády. Po Palestině se požadovalo ukončení teroristických jednání a po Izraeli opuštění okupovaných území. Je to zároveň první rezoluce, která požadovala dvoustátní řešení konfliktu, kdy by oba státy, Palestina a Izrael, existovaly bok po boku s jasně stanovenými a bezpečnými hranicemi.³⁵

4. 4 SPECPOL

Valné shromáždění OSN, nejvyšší orgán OSN, zřídilo roku 1968 speciální komisi, „Special Committee to Investigate Israeli Practices Affecting the Human Rights of the Palestinian People“, která pravidelně podává zprávy SPECPOL, dohlíží na do držování lidských práv palestinského lidu a každý rok připravuje rezoluce týkající se izraelských osad a práva na návrat.^{36 37 38 39}

Právo Židů přijít do Izraele a usadit se na tomto území umožňoval tzv. Zákon o návratu z roku 1950, podle kterého bylo zaručeno každému Židovi, který se nachází kdekoliv ve světě, právo vrátit se do Izraele jako nový přistěhovalec a získat zde izraelské občanství.⁵³

5 SOUČASNÁ SITUACE

5. 1 Uprchlické tábory

Pro palestinské uprchlíky je dnes zřízeno 58 uznaných táborů, které jsou situovány především v Jordánsku, na Západním břehu, Gaze, Sýrii a Libanonu. Většina táborů byla založena v roce 1948 po první arabsko-izraelské válce.⁴⁰ Další osídlení přibyla po válkách v letech 1967, 1973 a naposledy v roce 2011 jako reakce na válku v Sýrii pro Palestince žijící v Sýrii.⁴¹

Uprchlické tábory mají přeplněné kapacity a často postrádají základní infrastruktury, jako je například kanalizace. Čas od času dochází v táborech k vypojení elektřiny klidně i na měsíce, a když už se spustí, tak je nestabilní.⁴² V jednom z libanonských uprchlických táborů Dbayah obyvatelé nesmějí opravovat ani stavět nemovitosti. Pokud se obyvatelé pokusí opravit například rozpadající se

školu, musí spoléhat na to, že toto jednání UNRWA podpoří, v opačném případě čelí pokutě 600-1200 dolarů.⁴³

V Egyptě měli palestinští uprchlíci stejná práva jako egyptští občané – mohli pracovat ve vládě, veřejných institucích, nepotřebovali pracovní povolení a také měli přístup k bezplatnému vzdělávání.⁴⁴ Situace se však výrazně změnila po roce 1978 po dohodách z Camp Davidu⁴⁵, což byly mírové smlouvy uzavřené mezi Izraelem a Egyptem. Tato snaha o stabilizaci regionu a postup k mírovému soužití vedla k egyptsko-izraelské mírové smlouvě⁴⁶, kdy obě země uznaly svou existenci, ukončily válečný stav, který probíhal od roku 1948, a Izrael stáhl svá vojska ze Sinajského poloostrova. Egypt uznal existenci Izraele a palestinští uprchlíci pozbyli svých práv.⁴⁷

Palestinští uprchlíci však žijí i na Západním břehu Jordánu, kde se dnes nachází v uprchlických táborech zhruba 20 % vnitřně přesídlených osob. Pásmo Gazy má také vysokou hustotou obyvatelstva a špatné životní podmínky v uprchlických táborech.

5. 2 Nesouhlas Izraele

Pro Izrael problém s přijetím palestinských uprchlíků zpět do země spočívá v tom, že v případě návratu by se do země mohli vrátit i potomci palestinských uprchlíků. Do Izraele by se tak znovu přistěhovalo na 6 milionů osob, což

by znamenalo ohrožení identity Izraele jakožto židovského státu. Izrael má podle sčítání lidu k roku 2018 přesně 8,847 milionů obyvatel, z čehož 6,6 milionů je Židů a 1,9 milionu je Arabů. Pakliže by došlo k návratu, Izrael by již nebyl majoritně židovským státem.⁴⁸

5. 3 Pozastavení amerických příspěvků do fondu UNRWA

V roce 2018 prezident Donald Trump rozhodl, že USA přestane přispívat do fondu UNRWA, protože „je jeho organizace nenapravitelná“,⁴⁹ Pozastavení amerických příspěvků výrazně zkomplikovalo činnost úřadu, protože tvořily zhruba třetinu rozpočtu. Deficit se podařilo zmenšit z 300 milionů dolarů na 200 milionů dolarů díky větším příspěvkům Kataru, Saúdské Arábie, Japonska a Kanady.⁵⁰

Spojené státy americké s podporou Izraele vyžadují změnu definice, kdo smí dostat status uprchlíka. Dále USA navrhuje zrušení UNRWA a přechod agendy na UNHCR. Dále se za uprchlíky podle návrhu USA a Izraele nepovažují potomci uprchlíků, kteří nabyli občanství jiné země.⁵¹ V tomto případě by přišla o status uprchlíka valná většina osob a v důsledku toho by ztratila skupina i právo na návrat.

Aby došlo ke změně statusu uprchlíka, jak žádá USA, bylo by potřeba návrh nejdříve schválit Valným shromážděním OSN, protože pod něj UNRWA spadá.

6 SHRNU TÍ

Do izraelsko-palestinského konfliktu je zapojeno více států, než by se mohlo zprvu zdát, a každý z nich má zde své politické zájmy. Dlouhodobé snahy OSN, které přijalo celou řadu rezolucí, se pokouší se celou situaci uklidnit. Avšak bojkot ze strany Izraele i ze strany organizací zastupujících Palestinu stěžují budoucí vize na překonání tohoto problému. Snahy vyjednat se jednou za desetiletí objeví, avšak vzápětí jsou přerušeny z jedné či druhé strany anebo nejsou následovány reálnými činy – jako například v případě žádosti o stažení izraelských jednotek z okupovaných území.

Mezitím na 1,5 milionu uprchlíků a jejich potomků žije v uprchlických táborech a čeká na vyřešení celé situace.⁵² OSN pomáhá uprchlíkům přímo v táborech skrz zřízené organizace jako například UNRWA, ale na zajištění důstojného žití pro uprchlíky jim chybí finanční prostředky. Poté, co USA přestalo do UNRWA přispívat se humanitární situ-

ace v táborech ještě zhoršila. Státy, ve kterých uprchlíci žijí, jsou pouze přechodné na dobu, dokud Palestincům nebude umožněn návrat do Izraele – ten však jejich právo fakticky opakovaně odmítá.

Byť byly v roce 1993 mezi zástupci Palestinců a zástupci Izraelců podepsány mírové dohody z Osla, k umírnění celé situace je ještě dlouhá cesta. Nenapomáhá tomu ani nynější premiér Izraele Benjamin Netanjahu, který je známý pro svou politiku budování židovských osad a okupování palestinského území. Několikrát se dokonce nechal slyšet, že s okupací nehodlá přestat. Na druhé straně zde figurují palestinské organizace, které mají nadvládu nebo silný vliv nad Západním břehem a pásmem Gazy, a jsou označeny jako teroristické – Hamas, Hizballáh, popřípadě Fatah. Organizace pro osvobození Palestiny je sice od roku 1993 uznána jako legitimní zástupce palestinského lidu, do mírových jednání se však také zrovna nehrne.

7 OTÁZKY PRO JEDNÁNÍ

1. Mělo by dojít k revizi tzv. práva na návrat?
2. Měla by se změnit definice palestinského uprchlíka?
3. Je váš stát pro zachování UNRWA nebo pro zrušení a převzetí agendy UNHCR?
4. Pokud jste pro zachování UNRWA, jakým způsobem jste ochotni řešit její finanční deficit?
5. Do jaké míry a jakým způsobem váš stát pomáhá řešit situaci palestinských uprchlíků?
6. Zapojil se nebo zapojuje se váš stát do izraelsko-palestinského konfliktu? Jak?

8 DOPORUČENÉ A ROZŠIŘUJÍCÍ ZDROJE

Historie, agenda a shrnutí práce UNRWA a UNHCR

<https://www.unrwa.org/userfiles/2010011791015.pdf>

Seznam rezolucí a reportů OSN spojených s izraelsko-palestinským konfliktem

https://www.un.org/unispal/document-source/special-committee-to-investigate-israeli-practices/?wpv_view_count=4164

Historie a současnost konfliktu

<https://www.cfr.org/global-conflict-tracker/conflict/israeli-palestinian-conflict>

9 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- 1 Israeli-Palestinian Conflict. In: Global Conflict Tracker [online]. [cit. 2020-09-15]. Dostupné z: <https://www.cfr.org/global-conflict-tracker/conflict/israeli-palestinian-conflict>
- 2 Israel, UAE and Bahrain Sign Diplomatic Agreement at White House. In: CNNpolitics [online]. [cit. 2020-09-15]. Dostupné z: <https://edition.cnn.com/videos/politics/2020/09/15/israel-uae-bahrain-white-house-marquardt-dnt-vpx.cnn>
- 3 PALESTINE REFUGEES. In: United nations relief and works agency for palestine refugees in the near east [online]. [cit. 2020-09-15]. Dostupné z: <https://www.unrwa.org/palestine-refugees>
- 4 Human Rights Watch Policy On the Right to Return [online]. In: [cit. 2020-08-04]. Dostupné z: <https://www.hrw.org/legacy/campaigns/israel/return/iccpr-rtr.htm>
- 5 Organizace spojených národů: Všeobecná deklarace lidských práv, čl. 13, odst. 2 [online]. In: [cit. 2020-08-04]. Dostupné z: https://www.osn.cz/wp-content/uploads/2015/12/UDHR_2015_11x11_CZ2.pdf
- 6 PALESTINE REFUGEES. In: United nations relief and works agency for palestine refugees in the near east [online]. [cit. 2020-09-15]. Dostupné z: <https://www.unrwa.org/palestine-refugees>
- 7 UNRWA Faces Greatest Financial Crisis in Its History Following 2018 Funding Cuts, Commissioner-General Tells Fourth Committee – Press Release. In: United nations [online]. 2018 [cit. 2020-09-15]. Dostupné z: <https://www.un.org/unispal/document/unrwa-faces-greatest-financial-crisis-in-its-history-following-2018-funding-cuts-commissioner%E2%80%91general-tells-fourth-committee-press-release/>
- 8 What Are Palestinian Refugee Camp Conditions Like? In: Anera [online]. [cit. 2020-09-15]. Dostupné z: <https://www.anera.org/blog/what-are-palestinian-refugee-camp-conditions-like/>
- 9 Israeli practices/Establishment of the SpCttee – GA resolution: 2443 (XXIII). Respect for and implementation of human rights in occupied territories. In: United nations [online]. [cit. 2020-11-06]. Dostupné z: <https://www.un.org/unispal/document/auto-insert-189683/>
- 10 The Palestinian Exodus. In: Institute for Palestinian Studies [online]. [cit. 2020-09-15]. Dostupné z: <https://oldweb-site.palestine-studies.org/jps/fulltext/38640>
- 11 For the Record. In: The Guardian [online]. [cit. 2020-09-15]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2004/jan/14/israel>
- 12 PROTECTION IN JORDAN. In: United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East [online]. [cit. 2020-10-23]. Dostupné z: <https://www.unrwa.org/activity/protection-jordan>
- 13 Six Day War: Shaping the Modern Middle East. In: Npr [online]. 2007 [cit. 2020-09-15]. Dostupné z: <https://www.npr.org/2007/06/04/10619929/six-day-war-shaping-the-modern-middle-east?t=1600291981693>
- 14 Yom Kippur War. In: History [online]. [cit. 2020-09-15]. Dostupné z: <https://www.history.com/topics/middle-east/yom-kippur-war>
- 15 Remembering the First Intifada. In: MEMO [online]. [cit. 2020-09-22]. Dostupné z: <https://www.middleeastmonitor.com/20171209-remembering-the-first-intifada-2/>
- 16 The First Intifada. In: United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East [online]. [cit.

2020-09-15]. Dostupné z: <https://www.unrwa.org/content/first-intifada>

17 Oslo Accords. In: History [online]. [cit. 2020-09-22]. Dostupné z: <https://www.history.com/topics/middle-east/oslo-accords>

18 Oslo Accords II. In: Encyclopedia.com [online]. [cit. 2020-10-11]. Dostupné z: <https://www.encyclopedia.com/politics/dictionaries-thesauruses-pictures-and-press-releases/oslo-accords-ii>

19 Al-Aqsa Intifada Timeline. In: Bbc news [online]. [cit. 2020-09-15]. Dostupné z: http://news.bbc.co.uk/2/hi/middle_east/3677206.stm

20 Intifada Toll 2000-2005. In: BBC news [online]. [cit. 2020-09-29]. Dostupné z: http://news.bbc.co.uk/2/hi/middle_east/3694350.stm

21 Resolution 1397 (2002): Adopted by the Security Council at its 4489th meeting, on 12 March 2002. In: UNSCR [online]. [cit. 2020-11-06]. Dostupné z: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/1397>

22 LEGAL CONSEQUENCES OF THE CONSTRUCTION OF A WALL IN THE OCCUPIED PALESTINIAN TERRITORY. In: International court of justice [online]. 2004, 9. července [cit. 2020-08-10]. Dostupné z: <https://www.icj-cij.org/files/case-related/131/131-20040709-ADV-01-00-EN.pdf>

23 FAKTA A ČÍSLA OSN: Základní údaje o Organizaci spojených národů [online]. Praha, 2005 [cit. 2020-08-10]. ISBN 80-86348-02-4. Dostupné z: <https://www.osn.cz/wp-content/uploads/2014/12/fakta-osn-2005-web.pdf>

24 RESOLUTION 302. In: United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East [online]. [cit. 2020-08-10]. Dostupné z: <https://www.unrwa.org/content/resolution-302>

25 Palestinian refugees and the right of return. In: American friends service committee [online]. [cit. 2020-11-06]. Dostupné z: <https://www.afsc.org/resource/palestinian-refugees-and-right-return>

26 WHO WE ARE. In: United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East [online]. [cit. 2020-08-03]. Dostupné z: <https://www.unrwa.org/who-we-are>

27 PALESTINE REFUGEES. In: United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East [online]. [cit. 2020-09-15]. Dostupné z: <https://www.unrwa.org/palestine-refugees>

28 Úřad pro palest. uprchlíky na Blízk. východě (UNRWA). In: Informační centrum OSN v Praze [online]. [cit. 2020-08-03]. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20131203225208/http://www.osn.cz/system-osn/programy-a-dalsi-organy-osn/?i=106>

29 WHAT WE DO. In: United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East [online]. [cit. 2020-09-15]. Dostupné z: <https://www.unrwa.org/what-we-do/microfinance>

30 About unrwa. In: United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East [online]. 2019 [cit. 2020-08-10]. Dostupné z: https://www.unrwa.org/sites/default/files/about_unrwa_two_pager_english_2020.pdf

31 What is a Refugee? In: UNHCR the UN Refugee Agency [online]. [cit. 2020-09-15]. Dostupné z: <https://www.unhcr.org/what-is-a-refugee.html>

32 ROZLIŠENÍ 194. In: United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East [online]. [cit. 2020-08-04]. Dostupné z: <https://www.unrwa.org/content/resolution-194>

33 ČEJKA, Marek. Izrael a Palestina - Minulost, současnost a směřování blízkovýchodního konfliktu. 1. vyd. Praha:

Barrister & Principal, 2005. 305 s. ISBN 80-903333-9-7. S. 117.

- 34 Resolution 338. In: UNSCR [online]. [cit. 2020-11-06]. Dostupné z: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/338>
- 35 UN Security Council Resolution 1397. In: BBC news [online]. 2002 [cit. 2020-08-06]. Dostupné z: http://news.bbc.co.uk/2/hi/in_depth/middle_east/2001/israel_and_the_palestinians/key_documents/1872295.stm
- 36 REPORT OF THE SPECIAL COMMITTEE TO INVESTIGATE ISRAELI PRACTICES AFFECTING THE HUMAN RIGHTS OF THE POPULATION OF THE OCCUPIED TERRITORIES. In: United nations [online]. [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <https://unispal.un.org/UNISPAL.NSF/o/9216F6A5267BA65C052566190057021E>
- 37 Ibid
- 38 REPORT OF THE SPECIAL COMMITTEE TO INVESTIGATE ISRAELI PRACTICES AFFECTING THE HUMAN RIGHTS OF THE POPULATION OF THE OCCUPIED TERRITORIES. In: United nations [online]. [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <https://www.un.org/unispal/wp-content/uploads/2017/11/A.72.448.pdf>
- 39 Israeli Practices/Establishment of the SpCttee – GA resolution: 2443 (XXIII). Respect for and Implementation of Human Rights in Occupied Territories. In: United nations [online]. [cit. 2020-10-11]. Dostupné z: <https://www.un.org/unispal/document/auto-insert-189683/>
- 40 PALESTINE REFUGEES. In: United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near West [online]. [cit. 2020-09-15]. Dostupné z: <https://www.unrwa.org/palestine-refugees>
- 41 What Are Palestinian Refugee Camp Conditions Like? In: Anera [online]. [cit. 2020-11-06]. Dostupné z: <https://www.anera.org/blog/what-are-palestinian-refugee-camp-conditions-like/>
- 42 tamtéž
- 43 'We Were Born Refugees' — Lebanon's Forgotten Refugee Camp. In: The world [online]. 2018 [cit. 2020-08-04]. Dostupné z: <https://www.pri.org/stories/2018-11-01/we-were-born-refugees-lebanon-s-forgotten-refugee-camp>
- 44 Israel-Egypt Peace Treaty. In: Israel Ministry of Foreign Affairs [online]. [cit. 2020-08-10]. Dostupné z: <https://mfa.gov.il/mfa/foreignpolicy/peace/guide/pages/israel-egypt%20peace%20treaty.aspx>
- 45 Camp David Accords. In: Aenetworks [online]. 2019 [cit. 2020-08-10]. Dostupné z: <https://www.history.com/topics/middle-east/camp-david-accords>
- 46 Israel-Egypt Peace Treaty. In: Israel Ministry of Foreign Affairs [online]. [cit. 2020-08-10]. Dostupné z: <https://mfa.gov.il/mfa/foreignpolicy/peace/guide/pages/israel-egypt%20peace%20treaty.aspx>
- 47 Palestinians in Egypt: Assessing the Impact of Egyptian State Policies and Regulations on Palestinian Refugees. In: Palestinian Return Centre [online]. [cit. 2020-08-10]. Dostupné z: https://prc.org.uk/upload/library/files/Palestinians_in_Egypt_full.pdf
- 48 Právo na návrat – je to opravdu právo? In: Security outlines [online]. [cit. 2020-11-06]. Dostupné z: <http://www.securityoutlines.cz/pravo-na-navrat-je-to-opravdu-pravo/>
- 49 US Ends Aid to Palestinian Refugee Agency UNRWA. In: BBC News [online]. [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-45377336>
- 50 In One Move, Trump Eliminated US Funding For UNRWA and the US Role as Mideast peacemaker. In: Brookings [online]. [cit. 2020-08-10]. Dostupné z: <https://www.brookings.edu/blog/order-from-chaos/2018/09/07/in-one-move-trum>

p-eliminated-us-funding-for-unrwa-and-the-us-role-as-mideast-peacemaker/

51 The U.S. Is Sidelining Itself in the Middle East. In: The Atlantic [online]. [cit. 2020-09-15]. Dostupné z: <https://www.theatlantic.com/international/archive/2018/08/trump-palestinians-unrwa-funding/569167/>

52 PALESTINE REFUGEES. In: United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East [online]. [cit. 2020-09-15]. Dostupné z: <https://www.unrwa.org/palestine-refugees>

53 The Law of Return 5710 (1950)*. In: The Knesset [online]. [cit. 2020-08-06]. Dostupné z: <http://www.knesset.gov.il/laws/special/eng/return.htm>

Pražský studentský summit

Pražský studentský summit je unikátní vzdělávací projekt existující od roku 1995. Každoročně vzdělává přes 300 studentů středních i vysokých škol o současných globálních tématech, a to především prostřednictvím simulace jednání tří klíčových mezinárodních organizací – OSN, NATO a EU.

- studentsummit.cz
- summit@amo.cz
- facebook.com/studentsummit
- instagram.com/praguestudentsummit
- twitter.com/studentsummit
- youtube.com/studentsummit

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)

AMO je nevládní nezisková organizace založená v roce 1997 za účelem výzkumu avzdělávání v oblasti mezinárodních vztahů. Tento přední český zahraničně politický think-tank není spjat s žádnou politickou stranou ani ideologií. Svou činností podporuje aktivní přístup k zahraniční politice, poskytuje nestrannou analýzu mezinárodního dění a otevírá prostor k fundované diskusi.

Natálie Macošková

Autorka je spolupracovnicí Asociace pro mezinárodní otázky a členkou přípravného týmu Pražského studentského summitu.

POŘADATEL

GENERÁLNÍ PARTNER

AMO.CZ

The Kellner
Family
Foundation

TOP PARTNEŘI

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Evropská
komise

Zastoupení v České republice

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

PARTNEŘI

UNIVERZITA
KARLOVA
V PRAZE

ambassy

Embassy of Canada
Ambassade du Canada

AUTO ZRUCKÝ
DEALER NISSAN

UNITED NATIONS
Informační centrum OSN v Praze

MEDIÁLNÍ PARTNER

RESPEKT

#SUMMIT26

Autor: Natálie Macošková

Imprimatur: Vít Batala, Barbora Novotná, Tomáš Jungwirth

Jazyková úprava: Barbora Kolečková, Barbora Novotná, Anna Zadražilová

Sazba: Tereza Ondráčková

Grafická úprava: Lucie Vodvářková

**Vydala Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)
pro potřeby XXVI. ročníku Pražského studentského
summitu.**

© AMO 2020

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)

Žitná 27, 110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 813 460, e-mail: summit@amo.cz

IČ: 65 99 95 33

www.amo.cz

www.studentsummit.cz